

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
В. о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
(вказати назву структурного підрозділу)
Мірошниченко Тетяна Миколаївна
(вказати П.І.Б керівника)
"30" серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політична географія світу

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціалізація _____

(шифр і назва)

вид дисципліни: обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“29” серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: старший викладач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Ганна ФЕДОРОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

В. о. завідувача кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

(підпис)

Дмитро МИКОЛЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»

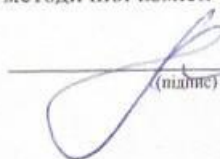
Євгенія СОЛОВИХ

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Політична географія світу» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

і. 1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: дати здобувачам знання про територіальні аспекти політичної сфери суспільного життя, про вплив політичних чинників на розвиток і розміщення господарських об'єктів, стан довкілля, життя і діяльність людей, міжнародне співробітництво в різноманітних сферах людського життя, а також дати розуміння причин змін на політичній карті світу, проблеми економічного і політичного співробітництва окремих країн, тенденції розвитку міжнародного поділу праці, світових політичних процесів, а також політичних процесів, що відбуваються в Україні. Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

ознайомлення з теоретичними засадами політичної географії та розширення знань, набутих у процесі вивчення інших географічних та загальноосвітніх дисциплін; ознайомлення з історичним розвитком світової та української політичної думки; набуття здобувачами вичерпного знання політичної карти світу і окремих історико-географічних регіонів із зазначенням географії «гарячих» точок; засвоєння розгорнутої інформації про форми державного устрою та систему органів державної влади, функції державних кордонів; ознайомлення зі світовим досвідом організації партійного життя, роллю політичних партій; виявлення впливу глобалізаційних процесів на політичну карту світу, державу і окремого громадянина

Формування загальних компетентностей:

ЗК3 - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК4 - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК5 - здатність працювати в міжнародному контексті.

Формування спеціальних компетентностей:

СК2 - здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;

СК3 - здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях;

СК5 - здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав;

СК9 - здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

1.3. Кількість кредитів: 4

1.4. Загальна кількість годин: 120 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
1-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання:

Знання:

РН01 - знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин;

РН04 - знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень;

РН06 - знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

Уміння/навички

РН11 - досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Об'єктно-предметне поле політичної географії, її ключові поняття і терміни

Вступ. Політична географія як наука. Історія виникнення та відмінності від геополітики. Об'єкт та предмет політичної географії. Поняттєво-термінологічний апарат: «політична карта світу», «геотерія», «територія», «авкаторія», «аероторія», «країна» та її відмінності від поняття «держава», «суверенітет», «державний кордон», «територіальні води», «внутрішні води», «економічна зона».

Тема 2. Державний устрій

Поняття державного ладу (утрою). Форма правління та адміністративно-територіальний устрій. Республіка, монархія. Складні та прості держави. Відмінності між

унітарною, федеративною та конфедеративною державою. Залежні території, їх групи. Статус столиць.

Тема 3. Наукова систематизація об'єктів політичної карти світу

Класифікації держав світу. Вертикальна (ознакова) та горизонтальна (територіальна) класифікації. Типізація об'єктів. Класифікація держав за розмірами. Класифікація держав за кількістю населення. Зіставлення рівнів економічного розвитку: поняття внутрішнього валового продукту. Високорозвинені, середньорозвинені та низькорозвинені держави. Типи країн: постіндустріальні, індустріальні, нові індустріальні, доіндустріальні.

Тема 4. Історія формування політичної карти світу

Підходи до періодизації розвитку політичної карти світу: формаційний та цивілізаційний. Первіснообщинний період, рабовласницький період, класичний феодальний період, період розпаду феодалізму і зародження капіталізму, класичний капіталістичний період, імперіалістичний період, новітній період. Поняття цивілізації. Типи цивілізацій.

Тема 5. Особливості локальних цивілізацій

Цивілізація як угруповання людей, котрі мають спільні фундаментальні основи ментальності, спільні духовні цінності та ідеали, а також стійкі особливі риси в соціально-політичній організації, економіці, культурі; цивілізація як цикл існування певної мегакультури; цивілізація як ступінь суспільного розвитку, що йде за варварством. Локальні і технологічні цивілізації. Генезис цивілізацій. Давні цивілізації Сходу. Цивілізація Давньої Греції. Цивілізація Давнього Риму. Західноєвропейська цивілізація у середні віки. Візантія. Цивілізації Сходу у середні віки. Київська Русь та імперіалістичні зазіхання Московії. Агресивна концепція «Москви як Третього Риму». Цивілізації у новий час. Народження глобальної індустріальної цивілізації. Характеристика сучасних локальних цивілізацій.

Тема 6. Морфологія і географічне положення державної території

Держава і державні території. Принцип недоторканості і цілісності державної території. Політико-географічне положення: макро-, мезо- і мікроположення. Фізико-географічна складова та економіко-географічна складова в оцінці політико-географічного положення. Типологія держав за конфігурацією державної території: острівна, півострівна, витягнутої форми, складної конфігурації, компактна, анклав, напіванклав.

Тема 7. Державні кордони – бар'єри та лінії зв'язку

Делімітація та демаркація державного кордону. Класифікація державного кордону. За морфологією: астрономічні, геометричні і звивисті; за природними особливостями: гірські, рівнинні, річкові, озерні і морські; за генетичною ознакою: антецендентні, субсеквентні, «накладені» і реліктові. Повітряний простір і надра, питання їхньої делімітації

Тема 8. Географічні засади федералізму

Політико-адміністративні територіальні системи. Типи федерацій: західноєвропейський (середньоєвропейський), північноамерикансько-австралійський, латиноамериканський, афроазійський та острівний. Вибір місцеположення столиці

держави. Боротьба за зміну політико-територіального поділу. Регіоналістські, автономістські та сепаратистські рухи.

Тема 9. Географія політичної боротьби (електоральна географія)

Електоральна географія, її предмет та завдання. «Зворотній зв'язок» в електоральній географії. «Виборна інженерія». Типи виборчих систем: 1) мажоритарні, 2) пропорційні, 3) змішані (або пропорційно-мажоритарні). Методи електоральної географії.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Об'єктно-предметне поле політичної географії, її ключові поняття і терміни	14	4	4			6						
Тема 2. Державний устрій.	14	4	4			6						
Тема 3. Наукова систематизація об'єктів політичної карти світу	14	4	4			6						
Тема 4. Історія формування політичної карти світу	14	4	4			6						
Тема 5. Особливості локальних цивілізацій	16	4	4			8						
Тема 6. Морфологія і географічне положення державної території	14	4	4			6						
Тема 7. Державні кордони – бар'єри та лінії зв'язку	14	4	4			6						
Тема 8. Географічні засади федералізму	10	2	2			6						
Тема 9. Географія політичної боротьби (електоральна географія)	10	2	2			6						

Усього годин	120	32	32			56					
---------------------	-----	----	----	--	--	----	--	--	--	--	--

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Об'єктно-предметне поле політичної географії, її ключові поняття і терміни	4
2	Тема 2. Державний устрій.	4
3	Тема 3. Наукова систематизація об'єктів політичної карти світу	4
4	Тема 4. Історія формування політичної карти світу	4
5	Тема 5. Особливості локальних цивілізацій	4
6	Тема 6. Морфологія і географічне положення державної території	4
7	Тема 7. Державні кордони – бар'єри та лінії зв'язку	4
8	Тема 8. Географічні засади федералізму	2
9	Тема 9. Географія політичної боротьби (електоральна географія)	2
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Об'єктно-предметне поле політичної географії, її ключові поняття і терміни. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка доповідей.	6
2	Тема 2. Державний устрій. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка доповідей. Додатково: вибрати державу із запропонованого переліку і дати відповіді на питання: 1) Офіційна назва держави; 2) Столиця; 3) Найбільше місто; 4) Офіційна мова (мови); 5) Форма правління; 6) Голова держави, голова уряду; 7) Населення (кількість); 8) Основна валюта; 9) В якій частині світу знаходиться; 10) З якими державами межує; 11) Форма державного устрою (федерація, унітарна держава, конфедерація); 12) З яких адміністративно-територіальних одиниць складається, які їх назви та кількість. 13) Демократична держава чи не демократична? 14) Які відносини з Україною? 15) Чи засудила ця держава агресію РФ проти України?	6
3	Тема 3. Наукова систематизація об'єктів політичної карти світу. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка творчого завдання (есе) та доповідей. Додатково: надати	6

	досліджуваній державі на попередніх заняттях характеристику відповідно до вивчених класифікацій.	
4	Тема 4. Історія формування політичної карти світу. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка творчого завдання (есе) та доповідей. Додатково: зробити порівняльну характеристику формацій та періодів.	6
5	Тема 5. Особливості локальних цивілізацій. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка творчого завдання (есе) та доповідей на запропоновані теми	8
6	Тема 6. Морфологія і географічне положення державної території <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка творчого завдання (есе) та доповідей.	6
7	Тема 7. Державні кордони – бар'єри та лінії зв'язку. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка творчого завдання (есе) та доповідей.	6
8	Тема 8. Географічні засади федералізму. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка творчого завдання (есе) та доповідей.	6
9	Тема 9. Географія політичної боротьби (електоральна географія). <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка творчого завдання (есе) та доповідей.	6
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено

7. Методи навчання

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН01 - знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод	усне опитування на практичних заняттях; оцінювання: виступів на практичних заняттях, презентацій, написання есе, аналіз кейсів, письмова екзаменаційна робота
РН04 - знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький	усне опитування на практичних заняттях; оцінювання: виступів на практичних заняттях, презентацій, написання есе, аналіз кейсів,

національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	метод, пояснювальний метод	письмова екзаменаційна робота
РН06 - знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод	усне опитування на практичних заняттях; оцінювання: виступів на практичних заняттях, презентацій, написання есе, аналіз кейсів, письмова екзаменаційна робота
РН11 - досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод	усне опитування на практичних заняттях; оцінювання: виступів на практичних заняттях, презентацій, написання есе, аналіз кейсів, письмова екзаменаційна робота

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Політична географія світу» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів здобувачів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення поточної оцінки, і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння окремих розділів (проміжний контроль) – на семінарських підсумкових заняттях або виконанням індивідуальної роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів:

- тестові завдання;
- виконання творчих завдань.

Поточний контроль є складовою організації освітнього процесу. Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час засвоєння окремих тем дисципліни. Кожна тема включає семінарські заняття та завдання для самостійної роботи тощо. Поточна підсумкова оцінка – це сума балів, отриманих здобувачами за виконання всіх видів робіт, передбачених цим темами.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять, поточного контролю. Сума балів, які здобувач денної форми навчання може набрати за модульними контролями, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння тем здійснюється на основі проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем. Загальна кількість балів за успішне виконання завдань

екзаменаційної роботи – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Екзаменаційний білет складається з 20 тестових запитань, кожна вірна відповідь оцінюється у 1,5 бали та одного теоретичного запитання, що оцінюється у 10 балів.

Розрахункова шкала для оцінювання роботи здобувачів на семінарських заняттях та підсумковому контролі:

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування до окремих тем	Виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За темою 3 «Державний лад», де передбачено тестування, пропонується 20 тестових питань закритого типу.	0,1
	За темою 4 «Наукова систематизація об'єктів політичної карти світу», де передбачено тестування, пропонується 40 тестових питань закритого типу.	0,05
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	1
Робота над проєктними завданнями, командним і роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1
За теоретичне питання екзаменаційного білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	9-10
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	6-8

	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	4-5
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-3

Здобувачі, знання яких оцінені мінімально необхідною для складання екзамену кількістю балів, не мають право на виконання додаткових завдань для підвищення отриманої кількості балів.

Здобувачі, які були відсутні на лекції чи семінарському занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою.

Для відпрацювання здобувач зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

9. Схема нарахування балів

В основу рейтингової системи навчання покладено принцип накопичення балів за певний період навчання (семестр, рік), які здобувач отримує за виконання різних видів діяльності. Сума цих балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи здобувача.

Оцінка успішності здобувача є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахованням оцінок засвоєння окремих тем.

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену або залікової роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Екзамен (залікова робота)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	Разом		
4	7	7	7	7	7	7	7	7	60	40	100

T1, T2 ... – теми дисципліни.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно

10. Рекомендована література

Основна література

2. Дистанційний курс з «Політичної географії світу» - <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3729>
3. Безуглий, Віталій Вікторович. Регіональна економічна і соціальна географія світу : навчальний посібник / Віталій Вікторович Безуглий, Світлана Вікторівна Козинець – 2-ге вид., доп., перероб. – Київ : Академія, 2007 . С. 687
4. Стафійчук В. І. Політична географія світу : навчальний посібник / Валентин Іванович Стафійчук . – Херсон : Олді-плюс, 2016 . С. 305
5. Сюткін С. І. Політична географія: навчальний посібник. — Суми : Фабрика друку, 2017. С. 120
6. Грицак Ю.П., Федорова Г.Ю. Політична географія: Завдання для практичної та самостійної роботи. Для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / 3-те вид. доп. і перераб. / – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. С. 32
7. Федорова Г. Ю. Проблема «заморожування» конфліктів: причини та перспективи вирішення конфліктів. *II Міжнародна науково-практична конференція «Modern research in world science»* (15-17 травня 2022 р. м. Львів), 2022. С. 1174-1180

Допоміжна література

1. Арон Р. Мир і війна між націями. – К.: Юніверс, 2000. С. 688
2. Вілсон Е. Українці: несподівана нація. – К.: КІС, 2004. С. 552
3. Врублевський В. К., Хорошковський В. І. Український шлях. Начерки: Геополітичне становище України та її національні інтереси. – К., 1997. С. 426
4. Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура. – К.: Фенікс, 2003. С. 584
5. Дністрянський М. С. Україна в політико-географічному вимірі. – Львів: ЛНУ, 2000. С. 310
6. Дубович І.А. Країнознавчий словник-довідник. – К.: Вища школа, 2008. С. 839
7. Зленко А. Дипломатія и політика: Украина в процессе динамических геополитических перемен. – Харків: Фолио, 2004. С. 559
8. Камінський А. Основи міжнародних відносин. – Львів: ЛНУ, 2001. С. 208
9. Масляк П.О. Країнознавство. – К.: Вища школа, 2008. С. 292

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

<https://www.president.gov.ua/> Президент України
www.rada.gov.ua Верховна Рада України
<https://www.kmu.gov.ua/> Кабінет Міністрів України
<https://mfa.gov.ua/> Міністерство закордонних справ України
www.niss.gov.ua Національний інститут стратегічних досліджень
<https://www.un.org/en/> - Організація Об'єднаних Націй
<https://www.nato.int/> - Організація Північноатлантичного договору (НАТО)
<https://www.cia.gov/the-world-factbook/> - Довідник ЦРУ по країнах світу.

Додаток 1

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20_____/20_____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

_____
(підпис) (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ р.

Голова науково-методичної комісії _____ факультету

_____
(підпис) (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ р.